

B. D. POPPEN

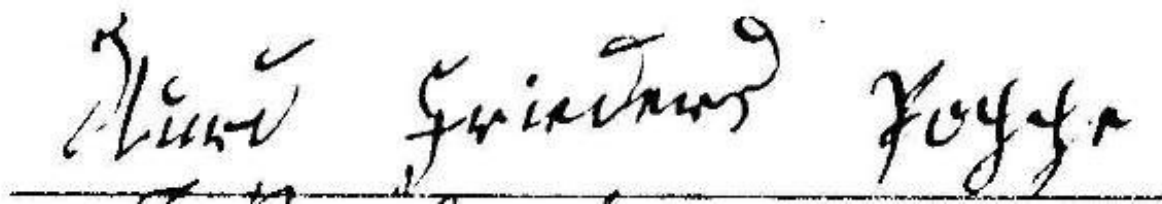
Naamswijziging door een ambtelijke fout

Uit het onderzoek dat ik heb verricht naar mijn voorouders, is mij gebleken dat ik, en mijn mede familieleden, de achternaam “*Poppen*” te danken hebben aan een schrijffout van een ambtenaar van de burgerlijke stand te Nieuwe Pekela.

Wat is namelijk het geval.

Mijn stamvader, die zijn naam schrijft als Kurt Frideriks Poppe, is waarschijnlijk als hannekemaaiër in het begin van de 19^e eeuw naar het noorden van Nederland getrokken en is daar in het dorp Nieuwe Pekela blijven hangen. Op 14 september 1811 trouwt hij aldaar met Grietje Hindriks Bartels.

Uit de huwelijks bijlagen blijkt dat Kurt Frideriks “*in de onmogelijkheid zijnde, wegens zijne geringe omstandigheid in de verafgeleegenheid, van de plaats zijner geboorte, zijne doop-acte te kunnen bekoomen*” voor dit huwelijk van de maire te Nieuwe Pekela een akte van bekendheid heeft ontvangen, opgesteld op 27 augustus 1811, waarin vervolgens staat “*verklaaren dat gemelde Coert Frideriks bij ons welbekent is zeder den Jaar 1809 alhier verkeerd heeft en zich altijd eerlijk en braaf gehouden en gedragen heeft*”. Tevens blijkt uit deze akte dat hij afkomstig is uit de plaats Schlangen in het graafschap Lippe, Dld.

De handtekening in de Duitse Fraktur van Kurt Frideriks Poppe.

Het echtpaar krijgt negen kinderen en zoon Harm, mijn betovergrootvader, wordt geboren op 5 januari 1829. Harm treedt op 25 januari 1851 te Nieuwe Pekela in het huwelijk met Lammechien Alberts Schrik. De huwelijksakte ondertekent hij met H. Poppe.

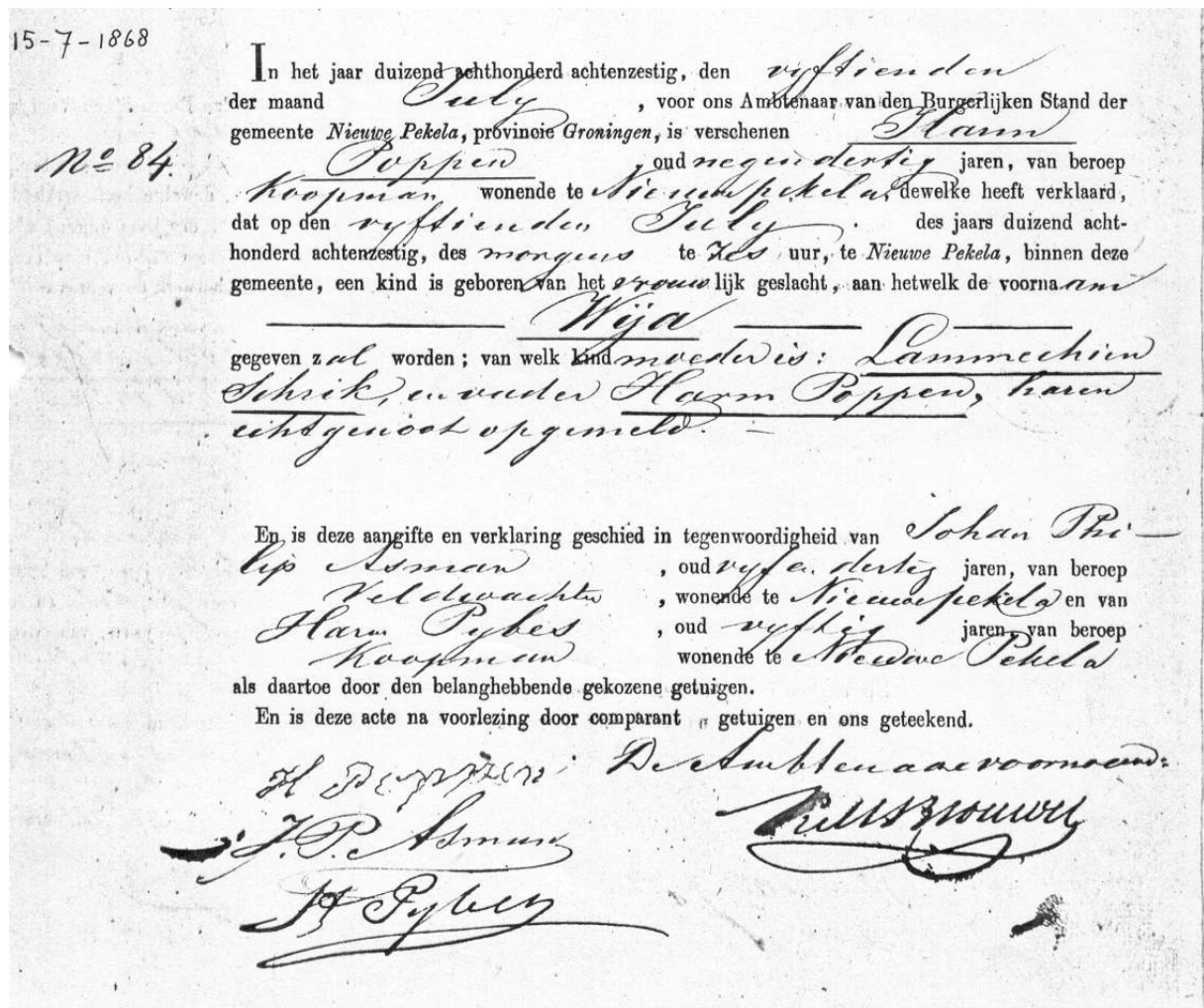
Bij de geboorteaangifte van zes van hun kinderen schrijft de ambtenaar van de burgerlijke stand Harm, als aangever van de kinderen, steeds in met de naam “*Harm Poppen*” en op dezelfde documenten ondertekent Harm vervolgens steeds met “*H. Poppe*”.

Bij de aangifte van hun zevende en laatste kind, t.w. Wija, geboren op 15 juli 1868, schrijft de ambtenaar weer “*Poppen*” en schrijft Harm weer “*Poppe*”. Blijkbaar heeft de ambtenaar toen geconstateerd dat de Harm de “*n*” niet achter zijn naam heeft geschreven en verzoekt hij hem dit alsnog te doen, want Harm schrijft, met een zeer bibberend handschrift, nu zelf voor de eerste keer de “*n*” achter de naam Poppe; los er achter en dus nog niet vloeiend eraan vast geschreven! Zie bijgaande geboorteaakte.

Vanaf toen is zowel door de ambtenaar, als door de familie, van deze tak (!), steeds de naam als “*Poppen*” geschreven, dus met de “*n*” eraan vast.

Twee broers van Harm, te weten Frederik Koerts, geboren 28 april 1812 en Kier Koerts, geboren 29 oktober 1824 behouden de oorspronkelijke naam “*Poppe*” en evenzo hun kinderen en kleinkinderen, tot op de dag van vandaag.

En eveneens bestaat heden ten dage in het Duitse Schlangen, in de deelstaat Lippe, nog steeds de naam Poppe, zo is mij tijdens een in 2008 afgelegd bezoek gebleken. Zie bijgaande foto.

De geboorteakte van Wija, 15 juli 1868, waarop Harm Poppe voor het eerst de “n” achter zijn naam schrijft, waarmee de naam verandert van Poppe in Poppen.

Dat het geslacht Poppe aan het eind van de 19^e eeuw in Schlangen voorkwam, blijkt uit een publicatie van de Naturwissenschaftlicher und Historischer Verein für das Land Lippe e.V.

Fritz Verdenhalven stelde namelijk een omvangrijke publicatie samen, getiteld “Die Familiennamen in den Lippischen Landgemeinden um 1780”, Lipp. Mitteilungen Bd. 28, 1959 Abschrift August 2004”.

Hierin staat o.a. vermeld: **Poppe Kohlstädt Schlangen 33189**

Bron: <http://www.nhv-ahnenforschung.de/index.htm>

Kohlstädt is het tweelingdorp van Schlangen. Tijdens mijn in 2008 afgelegd bezoek trof ik in dit landelijk gelegen dorp o.a. een watermolen aan. Beide dorpen liggen in het zuiden van de deelstaat Lippe.

Harde bewijzen dat mijn voorvader Kurt Fridericks Poppe een hannekemaaiër was heb ik niet gevonden, maar het feit dat hij in de akte van bekendheid, opgemaakt door de Maire te Nieuwe Pekela, geregistreerd staat als boerenarbeider, geboren te Schlangen in het Graafschap Lippe, wijst toch wel die kant op.

Een aardig detail in dit gehele verhaal is het volgende:

Op 17 februari 1822 doet mijn stamvader, Koert Fridericks Poppe aangifte van de geboorte van een tweeling, namelijk Jaapkien en Hindrik. Als eerste getuige treedt op “*Jan Hindriks van Slangen, oud zestig jaren, landbouwer van beroep, wonende in de Nieuwe Pekel A*”.

Het zou mij niet verbazen als dit een 20 jaar oudere broer van Koert Fridericks uit Schlangen (Schlangen - Lipscherland, Dld) is, die hier ongetwijfeld beter boerde dan in het toentertijd verarmde en door hoge belastingen geteisterde Lipscherland.

Jan Hindriks verklaart niet te kunnen schrijven, dus zijn handtekening hebben we niet. Maar wel is er de prachtige handtekening van mijn stamvader, geschreven in de Duitse Fraktur, zie hiervoor.

Gasthof Heinrich Poppe in de Duitse plaats Schlangen, in het graafschap Lippe, vanwaar mijn stamvader afkomstig is.

Aan het bovenstaande verhaal besteedde TV Noord op 15 februari 2011 aandacht, in het kader van 200 jaar Burgerlijke Stand, 1811-2011, een project van de NGV Groningen, de Groninger Archieven, het Groninger Museum en RTV Noord, in haar uitzending “Loket voor Lief en Leed”. Ook op de gelijknamige website: www.loketvoorliefenleed.nl werd melding van dit verhaal gemaakt.

Zie over hannekemaaiers ook: <http://nl.wikipedia.org/wiki/Hannekemaaiers>
<http://gelkinghe.web-log.nl/gelkinghe/2010/08/hannekemaaiers-hollandgangers-en-moffen.html> en
<http://www.harpe.nl/hannekemaaiers/index.shtml>